

MENSAGEIRO

MENSAGEIRO

BOLETIM DA PARÓQUIA ARMÊNIA CATÓLICA
SÃO PAULO - BRASIL ANO II Nº 6 JUN/JUL/AGOSTO 1982

AV. TIRADENTES, 718

FESTA DE INAUGURAÇÃO DO VESTIÁRIO

FONE: 227.6703

O NOSSO EXARCA ESCRIBE

Buenos Aires, 15 de julho de 1982

Prezado Mons. Nichan

De regresso a Buenos Aires quero manifestar-lhe minha satisfação por ter podido celebrar com a querida Comunidade de São Paulo a festa do nosso Pai e Patrono da Paróquia, São Gregório Iluminador.

Agradeço toda a atenção que me foi dispensada nos dias que aí passei.

A construção do complexo esportivo inaugurado no dia da festa, trouxe-me muita alegria. Esperava encontrar apenas um modesto vestiário, e deparei-me com uma esplêndida e bem idealizada obra. A realidade superou a expectativa.

Parabenizo-o, como Vigário e Diretor da Comunidade, assim como os dinâmicos Diretores executivos e todos os Benfeitores e Colaboradores, pela magnífica realização.

Meus votos são de que esse grande melhoramento da sede paroquial favoreça a presença, sempre mais numerosa, dos jovens e das famílias, ajudando a formar a comunidade de Fé e a preservar a Armenidade. Quero augurar, também que o centro esportivo seja, apenas, parte de um futuro complexo maior, destinado à educação integral de nossas crianças e jovens.

A confraternização entre as famílias ocorrida no lauto churrasco oferecido no dia da festa de São Gregório, e tão bem preparado pela Comissão de Senhoras, seja prelúdio de uma Comunidade que se reúne aos domingos, numerosa e fielmente, para celebrar, com a divina liturgia, o Dia do Senhor.

Deus abençõe o seu trabalho sacerdotal, os doentes, as catequistas e todas as famílias da nossa paróquia.

+ Dom Vartan W. Boghossian

Պուլէնոս Այրէս, 15 Յուլիս 1982

Սիրելի նշան Գերյարգելի,

Պուլէնոս Այրէս վերադառնալէ յետոյ, կ'ուզեմ իմ գոհունակութիւնս յայտնել քեզի՝ Սան Փաւլոյի մեր սիրելի համայնքին հետ մեր Հօր եւ ժողովրդապետութեանդ պաշտպան, Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի տօնը միասնաբար տօնելնուս համար:

Շնորհակալութիւն կը յայտնեմ ինծի հանդէպ ցոյց տրուած ուշադրութեան համար՝ հոն անցուցած օրերուս:

Մարզական համալիրին շինուածքին բացման տօնին օրը, մեծ ուրախութիւն պատճառեց ինծի: Կը յուսայի գտնել սոսկ համեստ հանդերձարան-լուացարան մը, եւ հանդիպեցայ սքանչելի եւ լաւ իրագործուած աշխատանքի մը: Իրողութիւնը գերազանցեց ակնկալութիւնը:

Կը շնորհաւորեմ քեզ որպէս ժողովրդապետ եւ վարիչ համայնքին, ինչպէս նաեւ գործունեայ գործադիր վարչականները եւ բոլոր բարերարներն ու գործակիչները՝ հոյակապ իրագործումին համար:

Իմ մաղթանքս է որ այս մեծ բարելաւումը ժողովրդապետութեան նպաստէ միշտ առաւել ներկայութեան երիտասարդներուն եւ ընտանիքներուն, օգնելով հաւատքի հասարակութեան մը կազմութեան եւ հայկականութեան պահպանումին:

Կ'ուզեմ մաղթել նաեւ որ, մարզական կեդրոնը հանդիսանայ միայն մէկ մասը ապագայ մեծագոյն համալիրի մը՝ սահմանուած մեր մանուկներուն եւ երիտասարդներուն ամբողջական կրթութեան:

Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի տօնին օրը հրամցուած ճոխ խորովածին առիթով կատարուած ընտանիքներու եղբայրակցութիւնը, և այնքան լաւ պատրաստուած Տիկնանց Յանձնախումբին կողմէ, նախապատրաստութիւնը ըլլայ հասարակութեան մը, որ կը հաւաքուի Կիրակիները, բազմաթիւ եւ հաւատարմօրէն, տօնելու համար, Սուրբ Պատրազով, Տիրոջ Օրը:

Աստուած օրհնէ քահանայական գործը, հիւանդները, կրօնի ուսուցչուհիները եւ մեր ժողովրդապետութեան բոլոր ընտանիքները:

✦ Վարդան Եպ. Պողոսեան
Առաքելական Երեսարգ
Լատին Ամերիկայի
Հայոց

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ-ՊԱՏՐԻԱՐԿ

DOM HOVHANNES-KASBARIAN
KATHOLIKÓS-PATRIARCA

Որքան մեծ էր մեր անձկութիւնը իմանալու ընտրութիւնը մեր նորընտիր Կաթողիկոս Պատրիարքին, այնքան մեծ եղաւ մեր ուրախութիւնը, երբ Լատին Ամերիկայի մեր Առաջնորդը, Արհի. Վարդանեպ. Պողոսեան Հռոմէն հեռագրով աւետեց ընտրեալին անունը. Արհի. Յովհաննէս Արքեպ. Գասպարեան:

Վստահ ենք, մեզի նման ուրախացած ըլլալու են բոլոր անոնք, որոնք մօտէն ծանչցած են զինք եւ իր ընկերային, մտային և հոգեկան յատկութիւններն ու բարեմասնութիւնները:

Մեր այս թիւով կը բաւականանանք կենսագրական հմտօտ քննի մը տեղեկութիւններ տալով իր մասին յաջորդին վերապահելով աւելի լայն մանրամասնութիւնները:

Ամեն. Յովհաննէս-Պետրոս ԺԸ Գասպարեան ծնած է Գահիրէ, 20 Յունուար 1927ին: 1952 Ապրիլ 13ին, Հռոմ, քահանայ ձեռնադրուած է: Անդամ է Չմմատու Միաբանութեան: Պաշտօնավարած է նախ Գահիրէ, ապա Հռոմ և 1956-1974 դարձեալ Գահիրէ: 1974ին ընտրուած ու օծուած է, Պէյրութի մէջ, Արքեպիսկոպոս Պաղտատի թեմին: Կաթողիկոս Պատրիարք ընտրուած է 6 Օգոստոս 1982ին:

Era grande a nossa ansiedade para sabermos da eleição do nosso novo Katholikós-Patriarca, e não foi menos intensa a nossa alegria quando o nosso Exarca para a América Latina, S. Excía. o Bispo Dom Vartan Boghossian deu-nos por telefone, de Roma, a boa nova: o nome do eleito: "Arcebispo Dom Hovhannés Kasbarian".

Estamos certos de que também ficaram jubilosos como nós todos aqueles que conheceram de perto o eleito e suas qualidades e virtudes sociais, intelectuais e espirituais.

No presente número, limitar-nos-emos a dar alguns biográficos resumos do nosso mui honrado e vel recém-eleito Katholikós-Patriarca, reservan-

do para o próximo número informações mais amplas e detalhadas. Sua Beatitude Dom Hovhannés Kasbarian nasceu no Cairo em 20 de janeiro de 1927. Tomou as ordens sacras em 13 de abril de 1952, em Roma. É membro da Congregação de Bzômmar. Atuou primeiro no Cairo, em seguida em Roma, e de 1956 a 1974 novamente no Cairo. Em 1974, foi eleito e sagrado Arcebispo em Beirut, para a Sede de Bagdá. Eleito Katholikós-Patriarca em 4 de agosto de 1982.

ԻՆՉՈ՞Ւ ԵՐՋԱՆԻՎ ԶԵՍ

POR QUE VOCÊ NÃO É FELIZ ?

Ամէն ինչ ունիս, տուն հանգստաւէտ ու լողաւազան, շէնքեր բազմաթիւ ու դրամ դրամատուն. հնքնաշարժ, նաւակ, համոյք ու ժամանց պէսպէս, զանազան. ծառաներ թիւով, հագուստ, արդուզարդ: Փափարած ժամուկ ամէն ինչ կ'անես, սրտիդ բաղձանքը կը գոհացնես:

Você tem tudo: residência confortável e com piscina; bom número de propriedades imóveis e dinheiro em banco; automóvel, barco, prazeres e passatempos muitos, variados; servidores numerosos, roupas e luxo. Quando Você quiser, compra de tudo e satisfaz o desejo do seu coração.

Եւ սակայն, փսսու, դուն երջանիկ չես. ունեցածներդ չեն գոհացուցիչ, զի չունիս հոգի. նիւթ են անհոգի: Ու դուն չես կարող անոնց հետ երբեք սիրոյ զգացում տալ եւ ընդունիլ:

No entanto - e lamentavelmente - Você não é feliz: todas as coisas que Você possui não são satisfatórias, porque elas não têm alma, são matérias sem vida. E nunca Você pode permutar com elas sentimentos de amor.

Քեզի պակաս՞ը Մէրն է, որ հարստութեամբ ցարդ ոչ որ գտաւ: Մէր՞ կ'ունենաս, Մէր՞ կը գտնես, կ'ըլլաս երջանիկ, երբ զիտնաս դուն տալ սէր ուրիշներուն. չըլլաւ ԵՍԱՍՄԵՐ, այլ ԵՐԲԱՅՐԱՍՄԵՐ:

O que lhe falta é O AMOR que, até hoje, ninguém encontrou mediante riqueza. Você terá O AMOR, Você achará O AMOR e será feliz quando Você souber dar amor a outros, não ser EGOISTA, mas ser FRATERNAL e CARIDOSO.

ՅՈ՞ՒՐԹԱՍ, ՀԱՅ ՀԱԽԱՏԱՑԵԱԼ

Քիչ մը ամէն տեղ
քրիստոնեայ ժողովուրդները
կը տկարանան իրենց հաւատքին մէջ.
իրենց ապրելակերպը
համաձայն չէ Ս. Աւետարանի պատգամներուն:

Բայց միւս կողմէն
հետզհետէ
գիտակից նոր սերունդ մը կը յայտնուի,
որ ոչ միայն կ'ապրի
իր քրիստոնէական հաւատքը,
այլ նաեւ կը նուիրուի
իր շուրջինները եւս մօտեցնելու Քրիստոսի:

Մարտիրոսներու սերունդ եղող
Հայ ժողովուրդը,
ժամանակէ մը ի վեր,
իր մեծամասնութեամբ,
քրիստոնեայ է սոսկ աւանդութեամբ:

Անոր կը պակսի՝
քրիստոնէական գիտելիք
եւ անձնական համուզում հաւատքի:

Շատ անգամ չի գիտեր
թէ ինչո՞ւ քրիստոնեայ է,
ինչով քրիստոնեայ է:

Քրիստոնէական վարդապետութիւնը
յամախ չէ սորված
-որովհետեւ սորվեցնող չէ եղած-
եւ եթէ սորված է՝
շատոնց մոռցած է:
Իսկ եթէ դեռ յիշած բաներ ունի,
ան ալ չի գործադրեր:

Շատ մը Հայեր
կ'ապրին իբրեւ անհաւատ,
բայց անպայման մկրտել կու տան
իրենց զաւակները:

Կ'ապրին մեղքի մէջ,
չեն ուզեր խոստովանանք ըլլալ,
բայց կը հաղորդուին ...
եկեղեցի չեն յամախեր
բայց կը քննադատեն
եկեղեցւոյ համար աշխատողները:

Կ'արգիլեն որ քահանան
իրենց հիւանդին մօտենայ,
որպէսզի չվախնայ՝
մահը մօտ կարծելով,
բայց առանց քահանայի
չեն ուզեր թաղել մեռելը:

Ինչպէս ճերմակ ջարդը
մեր ժողովուրդին հայութիւնը կը սպաննէ,
այդպէս ալ
կրօնական ու հոգեւոր գիտելիքներու պակասը
եւ նիւթապաշտութիւնը
անտարբերութեան կը տանին ժողովուրդը,
կը սպաննեն անոր քրիստոնէական կեանքը:
Հայ ժողովուրդը
հոգեւոր սնունդ տուողի կը կարօտի,
բայց հոգեւոր դաստիարակ չունի:

Հաւատքի փոխարէն
մուտնանդութիւն կը տիրէր
Յիսուսի ժամանակ
Հրեաներու մօտ:

Եւ փոխանակ Ս. Գրքին հետեւելու,
կը հետեւէին անիմաստ աւանդութիւններու
եւ սովորութիւններու:

Այս մուտնանդ հոգեբանութեան դէմ
Յիսուս կրկնեց Հրեաներուն
Եսայի մարգարէին խօսքը.

«Այս ժողովուրդը շրթունքով կը պատուէ զիս
եւ իր սիրտը բոլորովին հեռու է ինձմէ.

զուր տեղ կը պաշտէ զիս,
մարդոցմէ պատուիրուած

վարդապետութիւններ սորվեցնելով» (Մատթ.ժե.7):

Ի՞նչ պիտի ըսէր Յիսուս
հայ հաւատացեալին
եթէ այսօր խօսէր անոր:
Նոյն խօսքերը պիտի չկրկնէ՞ր
նաեւ Հայուն.
«Այս ժողովուրդը շրթունքով կը պատուէ զիս ...»:

ՅՈ՞ՒՐԹԱՍ, ՀԱՅ ՀԱԽԱՏԱՑԵԱԼ:

AONDE VAIS, FIEL ARMÊNIO ?

Um pouco em toda parte
os povos cristãos
enfraquecem em sua fé;
o seu modo de vida
não está de acordo com as mensagens do Sto. Evangelho.

Mas, por outro lado,
cada vez mais
surge uma nova geração consciente
que, não só vive
a sua fé cristã,
mas também se dedica
a aproximar do Cristo os que vivem em sua volta.

De algum tempo para cá,
a geração-mártir
do povo armênio
é, em sua maioria,
cristã só por tradição.
Faltam-lhe
conhecimentos cristãos
e convicção pessoal de fé.
Muitas vezes não sabe
por que é cristão,
com que é cristão ?

Muitas vezes
não aprendeu o catecismo
-porque não houve quem ensinasse-
e se tiver aprendido
há tempo que esqueceu.
E se ainda estiver lembrando-se
de alguma coisa,
deixa de praticá-la.

Bom número de Armênios
vivem como ímpios, incrédulos,
mas, fazem questão absoluta
de mandar batizar seus filhos.
Vivem no pecado,
mas, comungam ...
Não frequentam a Igreja,
mas criticam
os que trabalham por ela.

Proíbem o sacerdote
de aproximar-se do doente deles
"para que este não se assuste
pensando estar próxima a morte",
mas não admitem enterro sem sacerdote.

Como o "massacre branco" (assimilação lenta)
mata o sentimento nacional do povo armênio,
assim também
a falta de conhecimentos religiosos e espirituais
e o materialismo
levam o povo à indiferença,
matam a sua vida religiosa.
O povo armênio necessita
de quem lhe dê alimento espiritual,
mas não tem educador espiritual.

Ao invés da fé
reinava o fanatismo
entre os Judeus
na época do Cristo.
E ao invés de seguirem as Sagradas Escrituras
prosseguiam com tradições e costumes absurdos.
Contra essa mentalidade fanática
Jesus repetiu aos Judeus
a palavra do profeta Isaías :

"Este povo me venera pelos lábios
e o seu coração está bem longe de mim;
em vão me adora
ensinando doutrinas
recomendadas pelos homens" - (Math. 15.7)

Que diria Jesus
ao fiel armênio
se falasse hoje com ele ?

Não repetiria as mesmas palavras
também para o Armênio ?

"Este povo me venera pelos lábios ..."

AONDE VAIS, FIEL ARMÊNIO ?

Mons. Nichan Keheyán

Tradução: Meguerditch Ekizlerian

DISCURSO DO NOSSO PRESIDENTE EXECUTIVO SR. HOVANNES ZEITUNLIAN
 NA OCASIÃO DA INAUGURAÇÃO DO CLUBE ARMÊNIO CATÓLICO
 NO DIA 27 DE JUNHO DE 1982

Excelência Reverendíssima, Dom Vartan Waldir Boghossian, nosso estimado Exarca Apostólico para os Armênios Católicos da América Latina; Reverendíssimo Mansenhor Nichan Keheyan, nosso querido Vigário; demais autoridades presentes, senhores e senhoras.

O nosso Centro Esportivo é uma realidade !

Na qualidade de Presidente Executivo da Comunidade Armênia Católica de São Paulo, me sinto envaidecido e feliz em poder apresentar à nossa Comunidade e à Coletividade Armênia de São Paulo, esta realização destinada a acolher especialmente no nossa juventude, oferecendo-lhe atividade esportiva com conforto.

Nossos pais e predecessores, com invejável entusiasmo e pionerismo, sob a guia de nossos beneméritos sacerdotes, compraram o terreno na avenida Tiradentes e nele ergueram essa linda Igreja dedicada ao nosso glorioso São Gregório Iluminador. Tudo aconteceu com muito sacrifício; foram muitas as provações que tiveram que enfrentar. Só mesmo a constância e o apego às nossas tradições e a nossa fé, fizeram com que se concretizassem seus desejos.

Cabe a nós levar adiante, a obra que herdamos, procurando imitar o exemplo que nossos maiores nos deram.

Hoje conseguimos dar mais um passo !

Essa realização corajosa, não foi do esforço individual, mas da soma de esforços de toda a Comunidade.

Quero agradecer de modo especial ao nosso Pároco, que nos tem incentivado, e que se dedicou com todo afinco na realização desta obra. Foi também incansável nosso Vicé-Presidente, Sr. Artin Baboghluian, companheiro inigualável de trabalho. Quero ainda destacar a figura do nosso jovem engenheiro, Dr. Nelson Banzoli que se prodigou no acompanhamento voluntário e diuturno da obra, especialmente em sua fase final.

Inúmeros foram os benfeitores. Com cinco placas recordativas vamos lembrar e homenagear aquelas saudosas pessoas que trabalharam pelo patrimônio da nossa Comunidade:

- srª Olga Behisnelian
- sr. Artin Kalaigian
- sr. Chahan Ekizian
- sr. Kevork Abrikian
- srª Ana Kherlakian

Na atualidade, devo lembrar e agradecer os que tornaram possível esta realização:

- Os irmãos João e Maurício Behisnelian; doaram a Iluminação da quadra, no valor aproximado de R\$ 500.000,00.

- Eduardo Behisnelian; ofereceu as telas metálicas que, em breve, circundarão toda a quadra, no valor aproximado de 250.000 cruzeiros.

- Comendador Avedis Clemente Kherlakian; doou 1.000,00 dólares.

- Sr. Nubar Kalaigian e irmãos; doaram também 1.000,00 dólares.

- Sr. Minas Yapudjian e filhos; ofereceram as luminárias da nova sede no valor aproximadamente de R\$ 150.000,00.

Corro o risco de omitir o nome de muitas pessoas, que se destacaram na ajuda generosa. Quero, pois, externar a todos meu muito obrigado. Deus os recompense !

Desejo também fazer um apelo. Há muitas coisas ainda por fazer e são sempre mais numerosos, os ambientes para serem conservados. É necessário, pois que colaboremos com a entrega pontual do dízimo. Esta oferta livre, mensal e generosa nos faz sentir parte e co-responsável pela Comunidade. Não é uma esmola, mas uma obrigação que devemos cumprir com espírito evangélico, esperando só de Deus a recompensa.

Parabéns, Comunidade Armênia-Católica de São Paulo, por mais esta realização !

Parabéns, por mostrar essa vitalidade !

Que nosso entusiasmo não esmoreça. Sigamos avante, unidos, participando da vida de nossa Comunidade.

Tenho dito.

São Paulo, 27 de junho de 1982

Յովհաննէս Ծ.Վ. Կամարական
Հոռմ, Յուլիս 1980

Դժուար թէ գտնել եկեղեցական մը, որուն կեանքը նրկատուած ըլլալ միաժամանակ՝ այնքան պարզ՝ որքան կնժողոտ, այնքան մաքրակենցաղ՝ որքան պղտոր, այնքան համահայկական՝ որքան կուսակցական, այնքան աստուածանուէր՝ որքան ազգանրէր, այնքան մտաւորական՝ որքան գործնական, այնքան հեռատես՝ որքան միամիտ, այնքան ողջամիտ՝ որքան անխոհեմ, այնքան հանրածանօթ՝ որքան անձանօթ, այնքան սիրուած՝ որքան առուած:

Եթէ կար այդպէս նկատուած մէկը, այդ ալ Կամարական Գերյարգելին էր, որուն մահուան տարելիցն էր Մայիս 10ին:

Եկեղեցականներու - Ա ընդհանրապէս բոլոր մարդոց - մեծամասնութիւնը կ'ապրի ու կը գործէ ըստ իր տեսածին ու սորվածին: Իր կոչումին, իր իտէալներուն իրագործման կը ձգտի, իրեն յանձնուած հոգիներուն կը ծառայէ, սովորական ուղիներէ ընթանալով:

Եկեղեցականներ ալ կան փոքրաթիւ, որոնք կը շեղին այդ ընդհանրական մամբաներէն ու կը գործեն իւրապատուկ ուղիներով, իրենց ծառայութիւնը կը մատուցանեն այնպիսի յանդգնութեամբ ու անսովոր եղանակով, որ յամախ գալթակողութիւն իսկ կը պատճառեն սովորական մամբով ընթացողներուն:

Այս երկրորդ դասակարգին կը պատկանի Յովհաննէս Ծ.Վ. Կամարական:

Սակայն, այս բոլորէն առաջ եւ այս բոլորէն վերջից մօտէն ու խորապէս ծանչցողներուն համար, անվիճելի է թէ՛ ընտիր մարդ էր Կամարական Գերյարգելին, հոգելից եկեղեցական, նուիրեալ կրթական մշակ եւ ազգանուէր Հայ:

Ընտիր մարդ էր Կամարական Գերյարգելին՝ իր համեստ ու խոնարհ նկարագրով, իր աղքատ ու անշահախնդիր ապրելակերպով, իր փափկանկատ ու եղբայրասէր բնաւորութեամբ, իր անկեղծ ու սրտոտ բարեկամութեամբ, իր պարզ ու վճիտ

Կեանքով:

Հոգելից եկեղեցական էր ան՝ հաւատարմօրէն ապրուած իր հոգելոր ներքին կեանքով, իր խոր հաւատքով եւ անսասան սիրով հանդէպ Յիսուսին, որուն հանդէպ իր մեծ սէրը հաստատելով աւանդած է իր հոգին: Հոգելոր առաջնորդն էր ան, որ իր ամէնօրեայ աղօթքներով եւ հոգելոր գիրքերու ընթերցումով՝ Աստուծոյ հանդէպ վստահութիւնն ու սէրը օրէ օր աւելի արծարծելէ յետոյ, գայն ուրիշներու եւս կը փոխանցէր: Յատկապէս նախնախնդիր էր հոգիներ ու փրկութեան, եռանդուն ու բաշտակու հանդէպ իրեն յանձնուած հոգիներուն նկատմամբ:

Ուր որ ալ պաշտօնավարեց հոն թողուց անձնուրաց ու անխոնջ եկեղեցականի մը բարի յիշատակը:

Իր վաստակաշատ կրթական մշակի հանգամանքին մասին կը վկայեն բազմահարիւր իր աշակերտները՝ ցրուած աշխարհի չորս կողմը, Յունաստանէն մինչեւ Գանատա, եւ Հայաստանէն մինչեւ Արժանթին:

Բոլորն ալ օրհնութեամբ կը յիշեն անոր անունը, հոգէն թէ խստապահանջ եղած ըլլալ ան՝ որպէս դաստիարակ:

Ուր որ ալ գտնուած է, դպրոցը, իր աչքին բիբը նկատած է եկեղեցւոյ կողքին, որովհետեւ հաւատացած էր թէ առանց դպրոցի կարելի չէ մեր ժողովուրդը Աստուծոյ եւ հայրութեան կապել: Դժուար թէ կա-

րելի ըլլալ գրել յատկապէս յունահայոց կրթական ու մշակութային կազմակերպութիւններուն մասին, առանց վեր առնելու Կամարական Գերյարգելին կենսական անուրանալի վաստակն ու արժանիքը:

Հուսկ, իր ազգանուէր Հայ ըլլալը, Կամարական Գերյարգելին իր կեանքով ու գործով փաստած է, 1919էն սկսեալ երբ նորօծ վարդապետ, շարդերու հետեւանքով դեռ միացող հայկական գաւառներէն, հայ որբեր հաւաքելու սրբազան գործին ձեռնարկած է: Ասկէ գատ, կենդանի ապացոյց մը եղած է ան, անոնց դէմ, որոնք հայ կաթողիկէները որպէս անհարազատ հայ կը փորձէին ներկայացնել: Կամարական Գերյարգելին հայրենասիրու թիւնը այնքան յստակ ու բացայայտ էր, այնքան շեշտուած ու գործունեայ, որ ոմանք մոյ եռանդ իսկ նկատած են զինք:

Իր սրտին մէջ Աստուծոյ սէրը եւ իր ժողովուրդին ու հայրենիքին սէրը՝ միացած, անբաժան էին: Անխառն էր իր սէրը հանդէպ Յիսուսի եւ մարդը իր հայրենասիրութիւնը:

Այս գոյգ սէրերն է որ յաջողած է ջամբել իր աշակերտներուն եւ իրեն յանձնուած հոգիներուն:

Ահա թէ ինչպէս ծանչցած եմ զինք:

Յարգանք իմ բարի յիշատակին:

Նշան Ծ. Վրդ. Քէհէեան

Առաջին խորհուրդը գոր կ'ընունհնք, մկրտութիւնն է որով վերստին կը ծնինք Աստուծոյ Շնորհաց եւ քրիստոնեայ կը դառնանք:

Ով որ մկրտուած չէ չկրնար վաւերական կերպով միւս խորհուրդները ընդունի:

1.- Մկրտութիւնը կը շնորհէ առաջին Սրբարար Շնորհքը, ուր կը մարէ սկզբնական մեղքը եւ ներգործականը, եթէ կայ: Զմեզ Աստուծոյ որդիները կը դարձնէ, անդամները եկեղեցւոյ ժառանգորդները Արքայութեան եւ զմեզ կարող կը դարձնէ միւս խորհուրդները ստանալու:

Մկրտութեամբ կ'ստանանք երեք աստուածաբանական առաքինու թիւնները. հաւատքը, յուշի ու սէրը:

2.- նիւթը-ձեւը-Պաշտօնեան.

ա) Մկրտութեան նիւթն է բնական ջուրը, որ կը թափուի մկրտուողի գլխուն վրայ՝ վազելու չափ:

Հայ ծէսի մէջ, եթէ մկրտուողը երախայ է, մկրտութիւնը կը կատարուի ընկղմումով, նոյն ժամանակ ջուր թափելով գլխուն վրայ:

բ) Ձեւը, խօսքերն են. «(Անուն), ես քեզ կը մկրտեմ յԱնուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ»:

Հայ ծէսի մէջ, ձեւը այս է. «(Անուն), մկրտի ի ձեռս իմ, յԱնուն Հօր ... եւնի»:

գ) Պաշտօնեան. սովորաբար Քահանան է կամ Սարկաւարգը:

Մահուան վտանգին, սակայն, ունիցէ մարդ, նոյն իսկ անհաւատը, կրնայ մկրտել ընդունակ կաթողիկէի մը պակասին, պայմանաւ որ կատարէ մկրտութեան արարողութիւնը եւ դիտաւորութիւնը ունենայ կատարելու այն ինչ որ եկեղեցին կը հրահանգէ:

3.- Զրով մկրտութեան անկարելիութեան պարագային, մկրտութիւնը կրնայ փոխարինուիլ մարտիրոսութեամբ, արեան մկրտութեամբ կամ կատարել սիրոյ ներգործութեամբ մը, կամ բաղձանքի մկրտութեամբ:

4.- Ընդունելով մկրտութիւնը ծնողաց եւ կնքահայրերու միջոցաւ, մկրտեալը կը խոստանայ Աստուծոյ, հրաժարիլ սատանայէն և մեղքէն եւ հաւատալ Ս. Երրորդութեան երեք Անձիւններուն:

5.- Մկրտուած երախային սուրբի մը անունը կը տրուի իբր պաշտպան եւ կեանքի օրինակ:

6.- Մկրտութեան կնքահայրեր: Երախայի մկրտութենէն առաջ, ծնողքները պէտք է յարմար կնքահայրեր ընտրեն, այսինքն գործնականորէն քրիստոնեաներ, որոնք գոյգ ընդ ծնողաց, երաշխաւորեն իրենց սաներու քրիստոնէական կնքահայրը ըլլալ:

ա) Այն որ հարկ եղած տարիքը չունի: բ) Այն որ վրիպեալ կեանք կը վարէ: գ) Այն որ սխալ սկզբունքներ ունի: Կնքահայրը չկրնար, ապագային իր սանուհւոյն հետ ամուսնանալ. եւ ոչ ալ կնքամայրը իր սանին հետ. երկուքին միջեւ գոյութիւն ունի թեկանիչ արգելք մը որ կը կոչուի հոգեւոր ազգականութիւն:

O primeiro Sacramento que recebemos é o BATISMO pelo qual renacemos para a Graça de Deus e nos tornamos cristãos. Quem não é batizado não pode receber validamente os outros Sacramentos.

1.- O Batismo confere a Primeira Graça Santificante, que apaga o pecado original e também o atual, se há; imprime o caráter de cristão; faz-nos filhos de Deus, membros da Igreja, herdeiros do Paraíso e torna-nos capazes de receber os outros Sacramentos.

Com o Batismo recebemos as três virtudes teologais: a fé, a esperança e a caridade.

2.- Matéria-forma-ministro:

a) Matéria do Batismo é a água natural, que se derrame sobre a cabeça de quem é batizado, de maneira que escorra.

No ritual armênio, se o batizado é criança, o batismo é realizado por imersão, e ao mesmo tempo com água derramada sobre a cabeça.

b) Forma: são as palavras: "(fulano), eu te batizo em nome do Pai e do Filho e do Espírito Santo".

No ritual armênio a fórmula é: "(fulano), batiza-se por mim, em nome do Pai etc."

c) Ministro: habitualmente é o Padre ou o Diácono. em perigo de morte, porém, qualquer pessoa, até ateu, pode batizar caso venha a faltar um católico competente, contanto que realize o rito do Batismo e tenha a intenção de fazer o que a Igreja quer.

3.- No caso da impossibilidade do Batismo de água, o Batismo pode ser suprido com o martírio, o Batismo de Sangue; ou por um ato de caridade perfeita, o Batismo de desejo.

4.- Recebendo o Batismo, por intermédio dos pais e padrinhos, o batizado promete a Deus: de renunciar ao demônio e ao pecado, crer nas 3 Pessoas da SSma Trindade.

5.- À criança batizada é dada o nome de um santo para dar a ela um protetor e um modelo de vida.

6.- Padrinhos de batismo.

Os pais, antes do batismo da criança, devem escolher padrinhos idôneos, isto é, cristãos praticantes, que garantam juntamente com os pais, a educação cristã do afilhado.

Não pode ser padrinho:

- a) quem não tem idade suficiente;
b) quem tem vida errada;
c) quem tem princípios errados.

O padrinho não poderá, futuramente, casar com a afilhada, nem a madrinha com o afilhado; existe, entre eles, um impedimento dirimente que se chama parentesco espiritual.

ԶՄՄԱՌ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԿԵԴՐՈՆ

Օրոնց անդրանիկ վ. Գրանեան.

Պէջութէն շուրջ 30 քիլոմետր հեռու, Լիբանանի լեռներու ծոցը, ծովու մակերեսէն 950 մետր բարձրութեան մը վրայ թառած, Չմառի վանքը կ'իջիէ համայնապատկերի մը՝ հրաշալի եւ զգլխիչ: Հեռուն տարածուած է Միջերկրականի պատարար կապոյտ, որ հանդիպակաց հորիզոնին վրայ կը գիրկընդխառնուի ծաւի երկինքին հետ: Եւ Չմառի լեռան կատարէն մինչեւ ակիւր ծովուն՝ փռուած է կանաչ թաւիչը պատմական մայրիներուն, Լիբանանի, որ համեմատելի կիտաւորուած է տասնեակ մը գիւղերու բազմաթիւ կարմիր կղմինտի տանիքներով: Գերբնական է ու նկարագրութենէ վեր՝ զգացումը զոր մարդ կ'ունենայ լուսադէմին կամ մայրամուտին, երբ կը սկսի խմբերգը զանգակներուն հեռակայ բլուրներէն:

Այլ ինչպէ՞ս նկարագրել գիշերները խորհրդաւոր, երբ վանքը թաղուած թաւուտին խորքը, լուսեան մը ծոցը միտաիք, վրան կը հսկէ երկինքը հազար աչքերով եւ աջ կողմի լեռան ետեւէն կը սկսի երեւալ աճօթիսած դէմքը լուսինին: Բնութիւնը իր բոլոր բարիքներով եւ հրաշալիքներով օժտած է Չմառի վանքը - լեռ, ծով, մշտադալար ծառեր, կապոյտ երկինք եւ աղօթքի հաւասարող լուսիւն մը: (Մ. Վարժապետեան, անգ. էջ 275):

Այժմ պէտք է հակիրճ կերպով նկարագրել նաեւ Չմառի ներքին գանձերը. Չեռագրատուն, Մատենադարան, Թանգարան:

Ա. Չեռագրոցի - 1500է աւելի ձեռագիրներ կան հոն, որոնցմէ 200ը՝ օտար լեզուներով. արաբերէն, ասորերէն, պարսկերէն, եւն.: Հայկական ձեռագրերու հաւաքածոն կազմուած է Անտոնեան եւ Չմառեան ձեռագրերէ: Չմառեան ձեռագրերէն հրատարակուած են 420 հատ, ցուցակազրուած՝ միաբան վարդապետ Մեսրոպ Քեչիշեանէ Անտոնեան ձեռագրերէն հրատարակուած են 256 հատ, ցուցակազրուած Ն. Ակինեանի եւ Հ. Ոսկեանի կողմէ: Չհրատարակուած 524 միւս ձեռագիրներէն մեծամասնութիւնը կը հայի նորագոյն ժամանակներու, յօրինուած կամ ընդօրինակուած Չմառի Միաբաններու կողմէ: որոնք առաւել չափով ժամանակագրական արժէք ունին:

1966ին, Փրոֆ. Լեւոն Պաշիկեան, Երեւանի Մաշտոցի անուան մատենադարանի տնօրէնը եւ Սէն Արեւշատեան երկու շարաթ մնալով Չմառի վանքին մէջ, ժամանակ ունեցան ուսումնասիրելու Չեռագրատունը: Այդ առթիւ, Փրոֆ. Լեւոն Պաշիկեան յայտարարեց - Չմառի ձեռագրաց հաւաքածոն, կարեւորութեան տեսակէտից, երբորդն է, յետ Երեւանի եւ Վեներտիկի: Չմառագեւուս է միւս հաւաքածոնցից՝ իր Տաղարանների եւ Բժշկարանների մասնայատուկ նոյնութեամբ: Ծանօթ է արդէն Մ. Գօշի Դատաստանագիրքը (1240) իրբու հնագոյն օրինակը. նաեւ Գիրք Թղթոցը (1298), որը միակ օրինակն է աշխարհում: Եթէ արտասահմանում ձեռագրերը պահուեն որպէս պահուում եւ Չմառում, կարելի է անկասկած լինել նրանց ապագայի մասին»:

Չեռագրերէն ոմանք ունին նաեւ ճոխ մանրանկարչութիւն, որ կ'արժէ հրատարակել առանձին հատորով:

Բ. Մատենադարան - Միջին Արեւելքի Հայկական մեծագոյն դրագարաններէն մին է: Ունի շուրջ 30.000 հատոր, որոնցմէ ճոխ մասը հայ գիրքեր. Հայկական առաջին տրագիր օրինակէն՝ մինչեւ Հայաստանի նորագոյն հրատարակութիւնները:

Հայալեզու հատորներէն զատ, հոն կան բազմաթիւ օտար լեզուներով շատ հին եւ արժէքաւոր հրատարակութիւններ, որոնցմէ ոմանք հազուադէպ: Լուսաւոր ընթերցաւորահ մը, սարքուած յատուկ կերպով, կը տրամադրուի ուսումնասէր անձերու:

Ամէն տարի, նորագոյն ստացումներ կու գան ճոխացնել Չմառեան Մատենադարանը:

Գ. Դիւան - Չմառ ունի զոյգ դիւաններ. Անտոնեան Հայ Միաբանութեան եւ Չմառեան Պատրիարքական Աթոռի դիւանները: Շուրջ 600 տուփերու մէջ պահպանուած են երկու հարիւր տարիներու միջին արեւելեան պատմութեան հայոց փաստաթուղթեր, թղթակցութիւններ, ազգային ու եկեղեցական պատմութեան առնչուող վաւերաթուղթեր, օրագրութիւններ, Միաբաններու կենսագրութիւններ, կալուածաթուղթեր, կոնդակներ, պետական պաշտօնագրեր, եւն. եւն.:

Դ. Թանգարան - Բազկացած է զլիաւոր երկու բաժիններէ. 1. Հնագիտական-Դրամագիտական Բաժինը դասաւորուած է Հայոց Պատմութեան հետ աղերս ունեցող աւարկաներու ցուցադրութեամբ. Ասոր-Բարեւոնական եւ Հիթթիտական աւարկա-

ներ, գլաններ, կնիքներ. Հայոց դիցարանութեան եւ Հայաստանի կենդանակերպ աւարկաններ՝ ուրարտական, յունահռոմէական, Հայաստանի եւ հայկական Միջին դարու աւարկաններ, նորագոյն շրջաններու հայկական արձաթագործ կամ յարձանապակեայ (Քէթաւիա) աւարկաններ: - Դրամագիտական Բաժինը կը ցուցադրէ փրէնիկեան, աքեմենեանէն մինչեւ բիւզանդական շրջանի օտար դրամներ. կիլիկեան շրջանի հայկական դրամներ. արարական, սելճուքեան, խաչակիրներու դրամներ:

Նորագոյն շրջանի դրամական հաւաքածոն չէ ցուցադրուած տակաւին:

2. Եկեղեցական սպասներու Բաժինը ունի հին ու թանկագին պահպանակներ (աւետարանի), վարդապետական զանազան զուգաններ՝ մետաղէ, սատափէ, փղոսկրէ, լանջախաչեր, ասեղնադործ շուրջաններ՝ մետաքսի, սնդուսի, թաւիչի թելերով բանուած, մանրանկարչական նրբութեամբ մարդարտաշար թագեր ու զարդեր, երոպական ու հայկական սկիհներ, սարկաւազի շապիկներ, արձաթեայ կամ մետաղեայ սաղաւարտներ, բուրվառ, ջրոց, ծնծղայ. նկարազարդ կոնդակներ, մասնատուփեր, սուրթանական եւ այլ շքանշաններ ու մէտալիոններ: Բեզանդական հաւաքածոյ եւ սրբանկարներու նմոյշներ:

Չմառը ամբողջ թանգարան մըն է, լիբանանեան եւ հայկական ճարտարապետութեան փոքր գոհար մը. զոր դարեր չեն կրցած աղաւաղել: Երկու ազգերու բարեկամութեան կեդրոն մը, որ դարձած է Լիբանանեան Հայրենիքի մասնիկ մը՝ մնալով հանդերձ հայկական: Այս պատճառով, օտար այցելուն վանքէն դուրս կու գայ հայութեամբ սքանչացած, Իսկ Հայը՝ զիջ մը աւելի հայ:

O CONVENTO DE BZÓMMAR - CENTRO DE CULTURA

Os Conventos e Monastérios, na História da Armênia, foram, na maioria das vezes, o único refugio e depositário do patrimônio de um povo disperso e em debandada.

O caso é idêntico para o Convento de Bzómbar, único Monastério armênio - após o de Jerusalém - estabelecido em países árabes, mas que escolheu o Líbano como pátria.

Sito a cerca de 30 km. de Beirut, à uma altitude de 390 metros, numa colina verdejante que desce até a beira do Mediterrâneo, o Convento de Bzómbar sempre procurou o recolhimento e se dedicou aos estudos. Os seus missionários são formados para viverem sob qualquer condição de vida. As suas atividades excessivas não os impedem, entretanto, de reservar um tempo para cultivar o sabor. Eis porque revezaram-se para enriquecer esse Centro, por tesouros do Espírito.

O Convento de Bzómbar guarda ciosamente :

- Manuscritos armênios num total superior a 1.500, dos quais 676 (em armênio) catalogados. 200 manuscritos não-armênios (árabes, assírios, perses) foram muitas vezes consultados por eruditos orientais e ocidentais. Esses manuscritos são muitas vezes ilustrados por belíssimas miniaturas. Entre os não-editados, obras dos próprios congregados ou por eles traduzidas para o armênio, em sua maior parte relativos aos tempos modernos, existem 524 manuscritos de grande valor cronológico. Opinião do Prof. Levon Khatchiguan, diretor da Biblioteca Mashdotz de Erevan: "A coleção dos manuscritos de Bzómbar é, em importância, a terceira do mundo, vindo após Erevan e São Lázaro. Entre outros reliquias, há a peça mais famosa "Código Armênio" de Mikhitar Koch, o exemplar mais antigo do mundo".

- Uma biblioteca rica em volumes orientais e ocidentais, abrangendo todos os campos do saber humano. É uma das maiores bibliotecas armênias do Oriente Médio, com cerca de 30.000 volumes, des de o exemplar do "Primeiro Livro Armênio Impresso" até as últimas publicações modernas da Armênia Soviética.

- Arquivos que poderiam lançar muita luz sobre certos aspectos da História do Líbano e dos países do Oriente Médio. Bzómbar possui dois Arquivos: "O Arquivo da Congregação Andonian (Armênia)" e o da "Sede Patriarcal de Bzómbar". Em cerca de 600 caixas estão guardados documentos comprovantes de duzentos anos relativos à História do Oriente Médio: documentos diversos - bulas, Ofícios, correspondências, anais, biografias, escrituras de proprie-

dades, etc. referentes à história da Igreja e do povo.

- Um Museu que apresenta em sua forma reduzida uma avaliação quase completa da Arte Profunda e Arte Sacra armênias. Compõe-se de duas partes: 1)- Numismática-Arqueológica, classificada com objetos relacionados com a História do Povo Armênio; moedas antigas (hititas, urartianas, fenícias, romanas, árabes, turcas, armênias - as últimas, dos períodos bizantino e Luciniano, inclusive); valiosas peças de séculos passados: estatuetas de bronze e terracota, carimbos, inscrições cuneiformes, etc. - 2)- Objetos e utensílios eclesiásticos: casulas, mitras, bastões de dignitários, cálices armênios e europeus, etc., etc.-

O Convento de Bzómbar permanece sobretudo um "museu a céu aberto" onde a arquitetura libanesa esposou harmoniosamente a alma imortal de um Povo. É um Centro de amizade de dois povos, que se tornou uma parcela da pátria libanesa, a despeito de continuar sendo armênio. Esta é razão pela qual o visitante estrangeiro sai do Convento maravilhado com o sentimento armênio, e o Armênio mais armênio.

Pe. Antranik Kranian

Tradução : Meguerditch Ekizlerian

=====

O RECÉM-FORMADA DIRETORIA DA U.J.A.C.

Dia 16 de agosto sob a Presidência do Rev.mo Pároco, houve lugar a reunião da Diretoria provisória da U.J.A.C.

Primeiro, por votação secreta, foi eleito o Presidente e depois, por consenso unanime dos presentes, foi realizada a eleição dos outros diretores, a mãos levantadas.

A Diretoria foi formada da seguinte maneira.

1.- Presidente Executivo	Arakci Maldjian
2.- Vice-Presidente	Márcia Kodjoghlamian
3.- Secretária e Tezoureira	Archaluis Zadikian
4.- Vice-Secretária	Filomena Djanikian
5.- Contador	Alex Fernezlian
6.- Diretor Litúrgico	Cladis Sazdjian
7.- Diretor Social	Marilucia Maldjian
8.- Diretor Cultural	Silvia Kherlakian
9.- Diretor Esportivo	Kevork Zadikian

Խ Ր Ա Խ Ո Ւ Ս Ի 2 Ե Ր Ե Ի Ո Յ Յ Մ Ը

-Յարութիւն Տատեանի մահուան առիթով-
20-7-82

Մարդուս արժէք տուողը
ոչ իր դրամն է,
ոչ դիրքը,
ոչ ալ ուսումը:

Մարդուս արժէք տուողը
իր բնաւորութիւնն է,
իր անձնագոհ կեանքին բարի օրինակը,
իր շահած արդար բարի համբաւը:

Փա՞ստը:
Յարութիւն Տատեանին ընծայուած
սիրոյ ու յարգանքի
ցոյցը,
անոր անակնկալ եւ տարածամ
մահուան առթիւ:

Յատկանշական ու խրախուսիչ երեւոյթ
Սան Փաւլոյի մեր հայ գաղութին համար.
Յարութիւն Տատեան
ուրբի հանեց ամբողջ հայ գաղութը:
Յուզեց զայն իր վաղահաս մահով:
Սուգի մատնեց
ոչ միայն իր հարազատները,
այլ նաեւ բոլոր զինք ծանցողները
(եւ ո՞ր Հայր Հէր ծանչնար զինք Սան Փաւլոյի մէջ):

Ցնցուեցաւ ամբողջ հայ գաղութը,
ոչ որովհետեւ կորսնցուց
մեծ բարերար մը,
այլ որովհետեւ կորսնցուց
մեծ նուիրեալ մը.
ոչ որովհետեւ զրկուեցաւ
մեծ ոահվիրայէ մը,
այլ որովհետեւ զրկուեցաւ
մեծ բազուկէ մը
անձնուրացութեամբ ու յարատեւ գործող.
ոչ որովհետեւ անհետացաւ
հայ մեծ գիտնական մը,
այլ որովհետեւ անհետացաւ
հայ տղաքը իրարու մօտեցնող
հեզաբարոյ երիտասարդ մը.
ոչ որովհետեւ ինկաւ
մեծ դիրքի տէր Հայ մը,

այլ որովհետեւ ինկաւ
պարաստակամ եւ անսակարկ
աշխատող մը
իր ժողովուրդին
եւ Եկեղեցիին համար:

Ցնցուեցաւ ամբողջ հայ գաղութը
Սան Փաւլոյի,
յուզուեցաւ
ու լացաւ ...
Ապացոյց մը չէ՞ սա
թէ գիտէ գնահատել
Յարութիւն նման
խոնարհ հերոսներ:

Ներկայ էին
բոլոր համայնքներու
եւ կազմակերպութիւններու
պատկանող ազգայիններ:

Խրախուսիչ երեւոյթ մը կարելի չէ՞ նկատել
ցուցաբերուած սէրն ու յարգանքը՝
հանդէպ
մարդկային ու քրիստոնէական
վաւերական
արժէքներու եւ արժանիքներու:

Սիրելի Յարութ,
ե ր ա խ տ ա գ է տ սրտով կ'աղօթեսք
որ Աստուած
իր արքայութեան արժանացնէ քեզ
եւ մխիթարէ հարազատներդ ու սիրելիներդ,
որովհետեւ դուն
կեանքիդ օրինակով
սորվեցուցիր մեզի
թէ մարդս արժէք ունի
ոչ իր անցաւ ու ունեցածներով,
այլ իր մնայուն
ինքնուրոյն եւ ամբ
ու վաստակով:

Երանի՜
շատեր հետեւին օրինակիդ:

UM ASPECTO ALENTADOR

-Por ocasião do falecimento de Harutiun Dadian-

20-07-82

O que valoriza o homem
 não é
 nem seu dinheiro
 nem sua posição social
 e nem sua cultura.

O que valoriza o homem
 é o seu caráter,
 é o bom exemplo de sua vida devotada,
 a justa boa fama por ele adquirida.

Prova ?
 - A demonstração
 de afeto e respeito
 oferecida a Harutiun Dadian
 por ocasião de sua morte
 imprevista e prematura.

Um aspecto alentador e de particular significado
 para a nossa colônia armênia de São Paulo :

Harutiun Dadian
 fez com que
 ficasse de pé a colônia armênia.
 Emocionou-a com a sua morte prematura;
 consternou e enlutou
 não só seus familiares,
 mas também todos que o conheciam
 (e qual o Armênio de São Paulo que não o conhecia ?).

Estremeceu toda a colônia armênia,
 não porque perdeu
 um grande benfeitor,
 mas porque perdeu
 um grande dedicado;
 não porque se privou
 de um grande guia,
 mas porque privou-se
 de um grande braço
 trabalhador contínuo e abnegado;
 não porque desapareceu
 mas um grande cientista armênio,

mas porque desapareceu
 um modesto moço de bom caráter
 que aproximava os jovens Armênios uns dos outros:
 não porque caiu
 um Armênio de alta posição
 mas porque caiu
 um trabalhador ativo,
 voluntarioso e prestimoso,
 acudindo sempre, com altruísmo e sem discussão,
 em auxílio de seu povo e de sua Igreja.

Estremeceu toda a colônia armênia
 de São Paulo,
 emocionou-se
 e chorou ...

Não é uma prova
 de que sabe apreciar
 modestos heróis
 como Harutiun ?

Estavam presentes
 os representantes nacionais
 de todas as comunidades
 e de todas as organizações.
 É impossível não considerar
 como uma demonstração animadora
 o afeto e o respeito manifestados
 para com
 os legítimos valores e méritos
 humanos e cristãos.

Querido Harút,
 rogamos a Deus,
 com o coração reconhecido,
 para que faça merecer-te o Seu paraíso
 e console os teus familiares e entes queridos,
 porque tu,
 com o exemplo de tua vida,
 ensinaste-nos
 que o homem tem méritos
 não pelas suas riquezas transitórias
 mas sim
 pelo seu caráter e
 pelo seu labor permanentes.
 Sê feliz eternamente.
 E que muitos sigam o teu exemplo.

ԱՆՊՏՈՒՂ ՀԱՅԵՐ ...

«Ամէն ծառ,
որ բարի պտուղ չի բերեր՝
պիտի կտրուի
ու կրակ նետուի» (Մատթ 9.10):

Ամէն մարդ
-հետեւաբար եւ ամէն Հայ-
կարելի է նմանցնել ծառի:
Ծառ մը կրնայ ըլլալ՝
անպէտ
վնասակար
օգտակար:

Անպէտ է ծառ մը,
երբ օգուտ չունի.
ոչ շուք կու տայ եւ ոչ ալ՝ պտուղ:

Ծառ մը վնասակար է
երբ ոչ միայն շուք ու պտուղ չի տար,
այլ նաեւ տեղ կը զրաւէ,
պտղատու ծառերուն սնունդն ու ջուրը կը քաշէ:

Ծառ մը օգտակար է,
երբ վայելած արեւն ու ջուրը,
հողն ու անոր բարիքները,
կը վերածէ տերեւի եւ ծաղիկի,
կու տայ շուք ու պտուղ:

Հայ ժողովուրդն ու հայրենիքը
իրաւունք ունին պտուղ սպասելու
իրենց բոլոր զաւակներէն:

Մինչ մեզմէ տասնեակ դարեր ետք
ծնած ժողովուրդներ ու պետութիւններ
տասնեակ միլիոններով կը համրուին,
մենք, Հայերս,
շուրջ երեսուն դարու պատմութիւն ունեցող ժողովուրդ,
մէկ տասնեակ միլիոն անգամ չկանք:
Մեր թշնամին այնքան անխնայ կոտորեց
ու քշեց մեզ մեր հայրենի հողերէն,
ճերմակ ջարդը այնքան աւեր կը գործէ ամէն օր
սփիւռքի հայութեան մէջ,
որ ամէն մի Հայ
թանկագին է մեզի համար,
օգտակար ու պիտանի:

Այնքան պէտք ունինք իրարու՝
գիրար հարազատ զգալու
իրեւ Հայ միեւնոյն մեծ ընտանիքին անդամները:
Այնքան պէտք ունինք քաջալերելու գիրար՝
հայօրէն զգալու, հայօրէն ապրելու,
հաւատարիմ մեր պատմութեան,
լեզուին ու աւանդութիւններուն:
Այնքան պէտք ունինք իրարու՝
իրարու զօրավիգ ըլլալու՝ բարոյապէս ու նիւթապէս:
Այնքան պէտք ունինք իրարու օգնելու,
իրարմով զօրանալու
եւ յարգանք պարտադրող ուժի վերածուելու,
որ մեր օտար բարեկամները նկատի առնեն
մեր արդար իրաւունքներն ու պահանջները:
Այնքան պէտք ունինք իրարու
մեր նահատակ հայրերուն մեզի ձգած կտակը գործադրելու,
Հայ Գառը հետապնդելու եւ իրագործելու համար:
Այո՛, ամէն մի Հայ
թանկագին է մեր ազգին ու հայրենիքին,
օգտակար ու պիտանի:

Բայց բոլոր Հայերը
ունին նման զգացումներ,
կը մտահոգուին այս հարցերով,
զէթ նուազագոյն միզ մը կ'ընեն
օգտակար ըլլալու իրենց ժողովուրդին ու Գառին
Որքաններ են կը կոչուին
եւ երբեմն ալ հայերէն կը խօսին,
բայց օգուտ չունին հայութեան,
պտուղ չեն տար՝
հակառակ իրենց ունեցած
հսկայական հարստութեան
եւ անհաշիւ կարելիութիւններուն:
Կարելի չէ՞ նմանցնել զանոնք
Աւետարանի տերեւազարդ, բայց անպտուղ թղթնիրն
անիծեալ... Յիսուսէն:

Գուք ի՞նչ անուն ունիք տալիք այդպիսի Հայերուն:
Ձեր ծանօթներուն մէջ կա՞ն այդպիսիներ:

Եւ դուք, պտուղ կու տա՞ք հայութեան
թէ ... անպտուղ Հայեր էք:

Նշան Ծ. Վ. Քէհէեան

ARMÊNIOS INFRUTÍFEROS . . .

"Toda árvore
que não dá boa fruta
será cortada
e jogada no fogo" - (Math. C.10)

Todo mundo
-portanto, também todo Armênio-
pode ser comparado à árvore.

Uma árvore pode ser
inútil,
nociva,
proveitosa.

É inútil uma árvore
quando inaproveitável :
sem dar sombra nem fruto.
É nociva uma árvore que,
além de sem sombra e sem fruto,
ocupa ainda o lugar
de árvores frutíferas e rouba-lhes o alimento e a água.
É proveitosa a árvore
quando, aproveitando o sol e a água,
o solo e seus benesses,
transforma-os em folhas e flores,
dá sombra e dá frutos.

O povo armênio e a pátria
têm o direito de esperar frutos
de todos os seus filhos.

Enquanto povos e governos
nascidos dezenas de séculos depois de nós
contam-se por dezenas de milhões,
nós, Armênios,
povo que tem uma História de cerca de trinta séculos,
nem a uma dezena de milhões chegamos.
O nosso inimigo massacrou-nos com tanta crueldade
e expulsou-nos de nossa terra natal,
o massacre branco causa tanta devastação, todos os dias,
entre os Armênios da Diáspora,
que cada Armênio
é para nós deveras precioso, útil e proveitoso.

Temos tanta necessidade uns de outros,
de sentirmo-nos legítimos irmãos uns de outros,

como membros da mesma grande família Armênia.

Temos tanta necessidade de encorajarmos uns aos outros,
de sentirmo-nos Armênios, de vivermos como Armênios,
fiéis a nossa História,
a nossa língua e nossas tradições.
Temos tanta necessidade uns de outros,
de apoiarmos uns aos outros, material e moralmente.
Temos tanta necessidade de auxiliarmos uns aos outros,
de fortalecerno-nos uns com os outros
e tornarmos-nos uma força de respeito obrigatório,
a fim de nossos amigos estrangeiros tomarem
na devida consideração
os nossos justos direitos e as nossas justas exigências.
Temos tanta necessidade uns de outros
para executarmos o testamento deixado por nossos pais mártires,
para perseverarmos na Causa Armênia e realizá-la.

Sim, cada Armênio
é precioso para a nossa nação e nossa pátria;
é útil e proveitoso.

Mas, pergunta-se, têm todos os Armênios semelhantes sentimentos ?
Preocupam-se eles com esses assuntos ?
Acaso, fazem eles o menor esforço
para tornarem-se úteis ao seu povo e à Causa ?

Quantos se denominam "IAN"
e às vezes até armênio falam,
mas não são de utilidade alguma à armenidade;
não dão frutos
apesar de suas riquezas imensas
e de suas possibilidades incalculáveis.

Acaso, não seria possível compará-los
àquela figueira do Evangelho, ornamentada
de muitas folhas, mas infrutífera e
amaldiçoada . . . por Jesus ?

E vós, que nome daríeis a esses Armênios ?
E entre vossos conhecidos, existem tais indivíduos ?

E vós, dais frutos para a nação armênia ?
Ou . . . sois Armênios infrutíferos ?

Mons. Nichan Keheyan

Tradução: Meguerditch Ekizlerian

ՄԵՐ ԼՈՒՐԵՐԸ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԸ

Կիրակնօրեայ դպրոցի օրը եւ ժամը փոխուեցան: Օգոստոս մէկէն սկսեալ կրօնագիտութեան դասերը, Պատարագ եւ զբօսանք տեղի կունենան Շաբաթ օրերը ժամը երեքէն սկսեալ:

Այս առթիւ, ուրախ ենք յայտարարելու թէ 15 Յունիսին Բոմպի մը ունեցանք մեր աշակերտները հաւաքելու համար:

ՄԵՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ ՄԵՐ ՄէՋ

16 Յունիսին Սան Փաւլոյ ժամանեց Արհի. Պողոսեան Գերապայժառը մասնակցելու համար Ս. Գրիգոր Լուսաւոչի տօնակատարութեան եւ մեր նորակերտ ակումբին բացման հանդիսութեան:

ՏՕՆ Ս.Գ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԶԻ ԵՒ ՆՈՐ ԱԿՈՒՄԲ

27 Յունիսը կրկնակի ուրախութեան օր մը հանդիսացաւ մեր համայնքին համար: Սոյն օրը հայրապետական Սուրբ Պատարագ մատոյց Արհի. Վարդան եպ. Պողոսեան, որուն ներկայ գտնուեցան խուռներամ բազմութիւն մը: Յաւարտ Ս. Պատարագի պաշտօնական բացումը մեր նորակերտ ակումբին, կատարեց մեր Առաջնորդ Գերապայժառը: Ակումբը հիացում պատճառեց բոլորին եւ մանաւանդ անոնց, որոնք լուր անգամ չունէին թէ մեր եկեղեցւոյ ետին սքանչելի հրդաշերտ մը ունէինք: Այս առթիւ իմաստալից ճառ մը խօսեցաւ Հայ Կաթողիկէ համայնքին վարչութեան ատենապետ Տիար Յովհաննէս Զէյթունլեան որուն պատճէնը, փորթուկալ երէն լեզուով, տես ներկայ թիւին 10րդ էջին մէջ:

Բացման հանդիսութենէն յետոյ տեղի ունեցաւ մեր միջ աւանդական խորովածը, որուն մասնակցեցան շուրջ վեց հարիւր հոգի:

Պատգամաբերի կողքը կը ներկայացնէ տեսարաններ սոյն օրուան հանդիսութենէն:

ՄԵԿՆՈՒՄ ՊՕՂՈՍԵԱՆ ԳԵՐԱՊԱՅԾԱՌԻՆ

30 Յունիսին Պողոսեան Գերապայժառը մեկնեցաւ դէպի Մոնթէվիտէօ, ուրկէ քանի մը օր յետոյ պիտի անցնէր Պուէնոս Այրէս:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԳԵՐԱՊԱՅԾԱՌԸ ՎԵՆԵՋՈՒԷԼԱ

16 Յունիսին, Պողոսեան Գերապայժառ Պուէնոս Այրէսէն կը մեկնի դէպի Վենեզուելայի մայրաքաղաքը, Գարագաս, հանդիպելու

Գեր. Յովհաննէս վ. Թէյրուզեանի եւ անոր հետ միատեղ ուսումնասիրելու նոր առաքելութեան բացման հարցը: Գարագաս մնալէ յետոյ կը շարունակէ ճամբան դէպի Հոմ, մասնակցելու Կաթողիկոսական ընտրական Սիւնհոդոսին:

ՍԱՆ ՓԱՒԼՈՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆՆԵՐԸ

Սան Փաւլոյի Հ.Բ.Ը.Մ.ի Արմենիկ երիտասարդական միութեան նախաձեռնութեամբ 7 Օգոստոսին սկսան հայկական երիտասարդական զանազան միութիւններու միջեւ հայկական ողիմպիականները, որոնց կը մասնակցին նաեւ Հ.Կ.Ե.Մ.ի մեր տղաքը:

ՆԱՅ Ա Յ Ր Ե Ր Ո Ւ Օ Ր Ի

8 Օգոստոսին, հայրերու օրուան առիթով, Սուրբ Պատարագէն յետոյ Կիրակնօրեայ մեր փոքրիկները կոկիկ հանդէս մը տուին, որմէ ետք, ժողովրդապետ Գերյարգելին պատուոյ տաղտակներ տուաւ երեք հայրերու:

Նախ երկրաշափ նելսոն Պանգոլիի, որպէս ամէնէն երիտասարդ հայրը, որ ձրիաբար պատրաստած ու գործադրել տուած էր մեր նորակերտ ակումբին ծրագիրը:

Ապա Պր. Ժորժ Պեհիսնելեանին, որպէս օրինակելի դաստիարակ հայր՝ ժուանին, Մաուրիսիոյին եւ Էտուարտոյին, որոնք բարերարներ եղած էին մեր նորակերտ ակումբին դաշտին լուսաւորումին եւ ցանկապատին երկաթաթելերուն գետեղման:

Հուսկ Պր. Յովհաննէս Զէյթունլեանին, մեր համայնքին գործունեայ եւ այս տարուան ընթացքին ամէնէն աւելի եկեղեցւոյ գործերուն նուիրուած անձնաւորութիւն, որուն աշխատանքին կը պարտինք, մեծ մասամբ, իրագործումը մեր ակումբին:

Երկար եւ որոտընդոս ծափերու արժանացաւ Յարութիւն Պապոյլեանը, մեր փոխատենապետը, որ ոգին եղած էր մեր այս բոլոր իրագործումներուն:

Եկեղեցւոյ կողմէ, այս առթիւ, խորովածի մաշ մը տրուեցաւ, որուն մասնակցեցան շուրջ 150 հոգի:

ԳԵՐՅ. ԳԱԲՐԻԷԼ Ծ.Վ. ՇԱՏԱՐԵՒԵԱՆ

17 Օգոստոսին Ռիոյէն Սան Փաւլօ ժամանեց Գերյ. Գաբրիէլ Ծ.վ. Շատարեւեան, որ պիտի փոխարինէ մեր ժողովրդապետ Գերյարգելին, անոր բացակայութեան ընթացքին:

ԳԵՐՅ. ՆՇԱՆ Ծ.Վ. ԲԷՉԷԵԱՆ 18 Օգոստոսին, Արժանթինի ճամբով, դէպի Եւրոպա մեկնեցաւ:

NOSSAS NOTÍCIAS

ESCOLA DOMINICAL

Mudaram o dia e a hora da "Escola Dominical". A partir do dia 12 de agosto, as aulas de Religião, a Santa Missa e a recriação se realizarão os sábados, à começar das quinze horas.

Nesta ocasião, sentimo-nos felizes de informar que desde 15 de junho estamos de posse de um "KOMBI" para recolher os nossos alunos.

O NOSSO BISPO ENTRE NÓS

Dia 16 de junho chegou à São Paulo S. Excia. Rev.ma Dom Boghossian para tomar parte da Festa de S. Gregório Iluminador e à inauguração do nosso recém construído Clube.

FESTA DE S. GREGÓRIO ILUMINADOR E DO NOSSO CLUBE

A data de 27 de junho u.p. foi um dia de dobrada alegria para a nossa Comunidade. Naquele mesmo dia S. Excia. Dom Boghossian cantou Missa Pontifical, assistida por uma numerosa multidão. Logo após a Missa o nosso Bispo Ordinário inaugurou solenemente o nosso Clube recém construído, que provocou a admiração de todos, mormente daqueles que nem sequer sabiam da existência de uma faixa de terreno tão excelente atrás da nossa Igreja.

Nesta ocasião o Presidente da Diretoria Armênia Católica o Sr. Hovannes Zeitunlian pronunciou um importante discurso cujo texto em português está na página 10 deste número.

Após a cerimônia da inauguração foi oferecido um copioso e suculento churrasco à mais seiscentos pessoas presentes.

A capa do "Mensagem" apresenta diversas fotografias da Festa de S. Gregório Iluminador e do nosso Clube.

A PARTIDA DE S. EXCIA DOM BOGHOSSIAN

Dia 30 de junho Dom. Boghossian viajou para Montevideo, de onde, uns dias depois, passaria para Buenos Aires.

O DOM ORDINÁRIO NA VENEZUELA

Dia 16 de julho, Dom Boghossian viaja de Buenos Aires para Caracas, onde se encontrará com Rev.do Pe. João Teyruzian, pa-

ra, juntos estudarem o assunto da fundação da nova Missão. Após passar alguns dias em Caracas S. Excia se dirigirá para Roma onde tomará parte do Sinodo para, a eleição Patriarcal.

AS OLIMPIADAS ARMÊNIAS DE SÃO PAULO

Por iniciativa da União da Juventude de "Armenig" da UGAB de São Paulo, tiveram início, dia 7 de agosto, as competições das Olimpíadas Armênicas entre diversas associações Armênicas juvenis, como a participação da rapaziada da nossa U.J.A.C.

"DIA DOS PAIS"

Na data de 8 de agosto, na ocasião da passagem do Dia dos Pais, após a Santa Missa, a nossa meninada dos Dominicais presentearam os Pais com uma modesta e singela Festa, após a qual o Rev.mo Pároco brindou três pais com cartões de honra.

O primeiro homenageado foi o arquiteto Nelson Banzoli, na qualidade de pai mais jovem o qual espontânea e gratuitamente tinha preparado e mandado realizar o nosso projeto do Clube a ser erguido.

Quem mereceu o segundo preito foi o Sr. Jorge Behisnelian, como pai educador exemplar dos seus filhos, João, Maurício e Eduardo, benfeitores na tarefa da iluminação do campo de jogo do novo Clube.

O terceiro foi o Sr. João Zeitunlian um dos elementos mais ativos da nossa Comunidade, e dos mais dedicados às obras da Igreja, a cujo trabalho, devemos em grande parte a realização do nosso Clube.

Quem mereceu longos e vibrantes aplausos dos presentes foi o Sr. Artin Baboghluian, Vice-Presidente, o qual foi a alma de todas estas realizações.

Nesta ocasião, foi oferecido um churrasco, ao qual tomaram parte umas 150 pessoas.

MONS. GABRIEL CHADAREVIAN

Dia 17 de agosto chegou a São Paulo, vindo do Rio, o Mons. Gabriel Chadarevian, que vai substituir o nosso Pároco.

MONS. NICHAN KEHEYAN

Dia 18 de agosto, viajou para Europa, via Argentina, o nosso Pároco Mons. Nichan Keheyan.

ACONTECIMENTOS SOCIAIS DA COMUNIDADE

A partir de 1º de junho a 31 de agosto de 1982

BATISMOS - Com alegria registramos os nomes das crianças batizadas.

- 1.- MAIRA, filha de Jorge Mihran Moundjian e de Rosana Roberti M.
- 2.- MÔNICA, filha de Kevork Kalenderian e de Margritte Safarian K.
- 3.- CARLOS EDUARDO, filho de Gregório Melkon Djamdjian e de Gerasina Aparecida Djamdjian

CASAMENTOS - Uniram-se com Sacramento do Matrimônio nossos jovens.

1.- João Parisi e Lucinia Varteresian	26/06/82
2.- Elias Sadik Bechara e Mônica Schulz	03/07/82
3.- Robert Bedros Fernezljan e Irinita Santini	10/07/82
4.- Nazareth Baboghlian e Wilma Regina Pereira Cardoso	17/07/82

FALECIMENTOS - Manifestamos nosso profundo pesar aos familiares de nossos falecidos.

1.- Margarita Abrikian	10/06/82
2.- Kerop Moundjian	25/06/82
3.- Vincent Kassapian	25/06/82
4.- Sarkis Baboghlian	27/06/82
5.- Racquel Mahseredjian	13/08/82
6.- Nuritza Kalaigian	15/08/82

 C O M U N I C A Ç Ã O

ESCOLA DOMINICAL - Comunicamos aos nossos prezados irmãos que desde o dia 01 de agosto as aulas da Primeira Comunhão estão sendo realizados nos sábados às 15,00hrs. datarde.

A Escola Dominical têm início às 15,00hrs. e término às 17,00hrs.

A Missa dos alunos inicia-se às 15,00hrs.

AULA DE ARMÊNIO - Continuamos ministrar aulas de língua Armênia todos os sábados.

Para crianças : das 10,00 às 11,00hrs.

Para adultos : das 11,00 às 12,00hrs.

D I Z I M O - PEDIMOS à quem não deu sua contribuição relativo ao 1º, 2º e 3º trimestre, que entre em contato com a secretaria da Paróquia ou com os membros do Conselho da Comunidade.

LEMBRE-SE QUE A SUA COLABORAÇÃO É NECESSÁRIA.